

Finansrapport

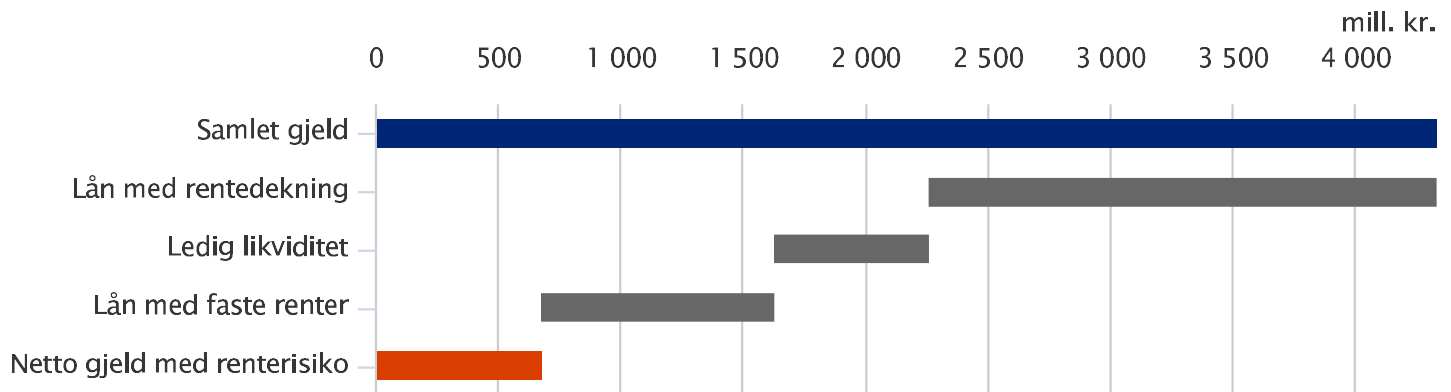

Hamar kommune
3. tertial 2024

Rapporten ble ferdigstilt 19. mars 2025

1 Hovedoversikt	1
1.1 Netto gjeld med renterisiko	1
1.2 Nøkkeltall	1
1.3 Oppsummering	1
2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning	2
2.1 Kortsiktig aktiva	2
2.2 Langsiktig aktiva	2
2.3 Passiva	2
2.4 Kommentar	2
3 Kortsiktig finansiell aktiva	3
3.1 Likvidetsprognoser	3
3.2 Plassering av kortsiktig likviditet	3
3.3 Renter på kortsiktig likviditet	3
3.4 Kommentar	3
3.5 Sammensetning av kortsiktig likviditet	4
3.6 Kommentar	4
4 Langsiktig finansiell aktiva	5
4.1 Markedsverdi	5
4.2 Avkastning	5
4.3 Sammensetning	5
4.4 Kommentar	5
5 Gjeld	6
5.1 Samlet gjeld	6
5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld	6
5.3 Lånekilder	6
5.4 Kommentar	6
5.5 Sammensetning av gjeld	7
5.6 Kommentar	7
6 Nedbetaling av gjeld	8
6.1 Løpetid på lån	8
6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år	8
6.3 Avdrag på lån	8
7 Finansiell risiko	9
7.1 Nøkkeltall	9
7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)	9
7.3 Andel faste renter	9
7.4 Løpetid på faste renter	10
7.5 Årlige rentekostnader	10
7.6 Netto gjeld per innbygger	10
8 Renter	11
8.1 Egne rentebetingelser	11
8.2 Markedsrenter	11
8.3 Historisk renteutvikling	11
8.4 Den norske rentekurven	11
8.5 Kommentar	11
9 Vedlegg	2
9.1 Eksisterende lån	12
9.2 Rentebytteavtaler	13
9.3 Om finansrapporten	14
9.4 Ordliste	14
9.5 Disclaimer	17

1 Hovedoversikt

1.1 Netto gjeld med renterisiko

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Samlet gjeld	4 329	4 168	161
- Lån med rentedekning	2 074	1 740	334
- Ledig likviditet	631	961	-330
- Lån med faste renter	952	1 534	-582
= Netto gjeld med renterisiko	672	-67	739

1.2 Nøkkeltall

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Stresstest av "Netto gjeld med renterisiko" (1 pst.)	6,7	0	6,7
Lengde på faste renter	2 år, 11 mnd	2 år, 10 mnd	21 d
Løpetid på lån	9 år, 3 mnd	10 år, 2 mnd	-11 mnd
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	1 131	1 139	-8
Langsiktige aktiva	449	451	-2

1.3 Oppsummering

For Hamar kommune er netto gjeld 672 mill. kr ved utgangen av 3. tertial 2024. Markedet er inne i en periode med høyt rentenivå og usikkerhet knyttet til hvordan renten vil utvikle seg. Kommunen binder derfor et minimum av fastrenter innenfor finansreglementet, noe som har medført at lån med faste renter reduseres. Investeringer i 2024 er blitt dekket av ubrukte lånemidler noe som har medført en reduksjon i posten for ledig likviditet. Finansrapporten gir et oppdatert bilde av kommunens gjeld. Rapporten er produsert digitalt i en løsning fra Sparebank1-alliansen og svarer opp vedtatte krav i kommunens gjeldende finansreglement.

2 Krav i finansreglement og faktisk forvaltning

2.1 Kortsiktig aktiva

	Ja	Nei
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Forvaltning av ledig likviditet er i henhold til finansreglementet	✓	

2.2 Langsiktig aktiva

	Ja	Nei
Kommunen har langsiktige finansielle aktiva	✓	
Det er vedtatt rammer for forvaltningen	✓	
Det utarbeides egen rapport	✓	
Forvaltningen er i henhold til finansreglement	✓	

2.3 Passiva

	Finansreglement			Faktisk forvaltning	
	Krav	Min	Maks	31.12.2024	31.12.2023
Største lån i prosent av samlet gjeld	✓		25,0 %	16,1 %	17,0 %
Lån med faste renter som andel av kommunens samlede gjeld				22,0 %	36,8 %
Lån med faste renter som andel av kommunens gjeld som belaster kommunekassen	✓	33,0 %	66,0 %	45,7 %	78,1 %
Netto gjeld med renterisiko som andel av kommunens samlede gjeld				15,5 %	-1,6 %
Løpetid på faste renter	✓	1,0	5,0	2 år, 11 mnd	2 år, 10 mnd
Andelen av samlet gjeld som må refinansieres innen 1 år	✓		35,0 %	26,1 %	27,3 %
Renter og avdrag som andel av kommunens frie inntekter				13,2 %	10,9 %

2.4 Kommentar

Kommunens reglement:

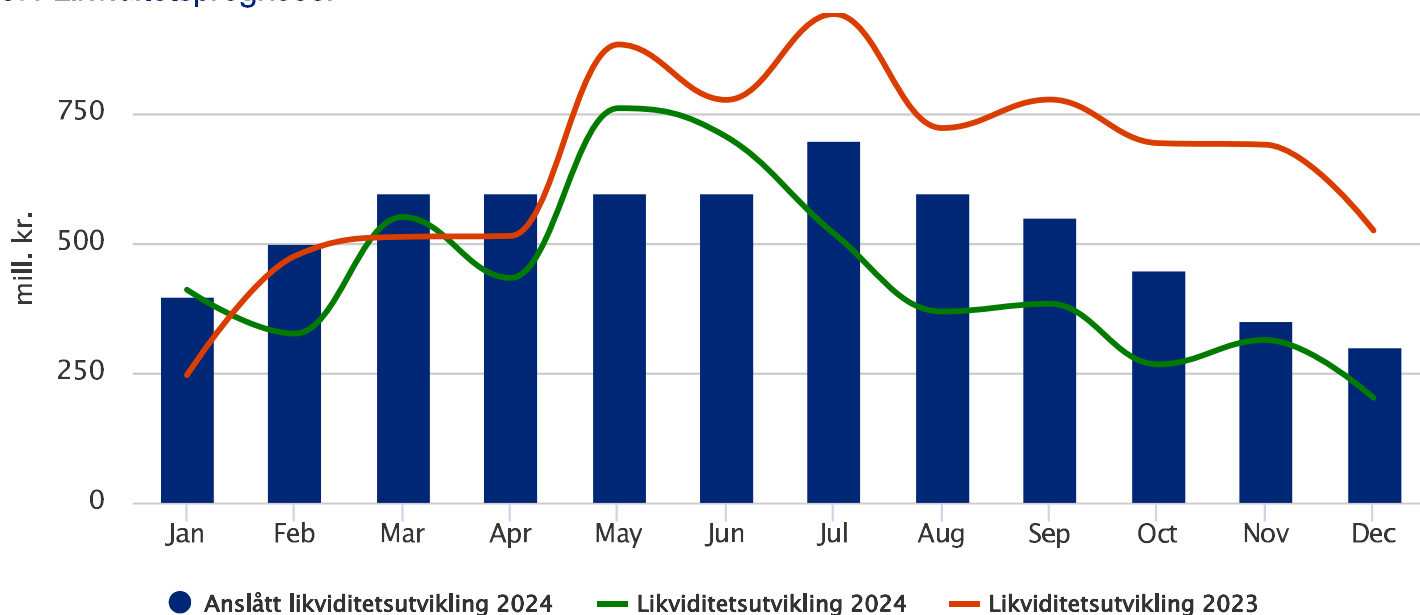
Minimum 1/3 av gjeldsportefølje utsatt for renterisiko skal ha flytende rente (rentebinding kortere enn ett år), minimum 1/3 skal ha fast rente (mer enn 12 måneder gjenstående binding), mens 1/3 skal vurderes ut fra markedssituasjonen. Binding skal regnes ut fra gjeld justert for utlån og lån til VAR-formål. Dette gir en andel fastrente målt mot gjeld med rentebelastning på om lag 40%, og er innenfor reglementets grense mellom 33% - 66%. Kommunen skal overholde vedtatt finansreglement til en hver tid.

Dagens situasjon er preget av høyt rentenivå, hvor markedet vurderer at rentetoppen er nådd og at nivået skal ned fremover. Det har derfor ikke vært gunstig tidspunkt for å inngå ytterligere langvarige fastrenteavtaler.

Fastrenteandelen følges opp og det er behov for å gjøre nødvendige nye fastrenteavtaler for å overholde reglementet.

3 Kortsiktig finansiell aktiva

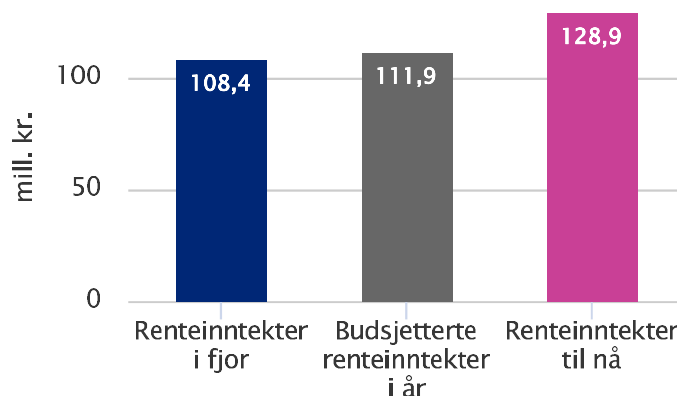
3.1 Likviditetsprognoser

3.2 Plassering av kortsiktig likviditet

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Hovedbank	629,0	960,0	-331,0
Andre banker	0,2	0	0,2
Rentepapirer	1,3	1,3	0
Aksjer	0	0	0
Annet	0	0	0
Sum	630,5	961,3	-330,8

3.3 Renter på kortsiktig likviditet

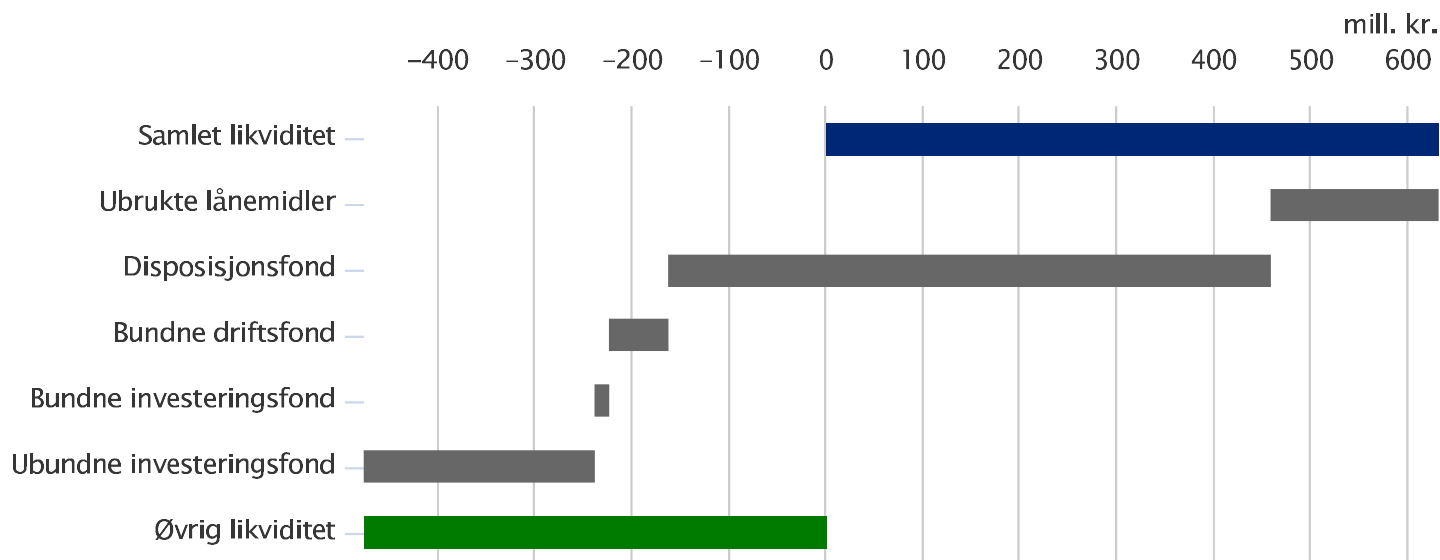

3.4 Kommentar

Med ledig likviditet beregnet for driftsformål menes midler som skal kunne være tilgjengelige for å dekke kommunens betalingsforpliktelser etterhvert som de forfaller innenfor en kort og mellomlang tidshorison. Disse midlene skal forvaltes med en lav finansiell risiko og høy likviditet, i all hovedsak gjennom plassering i bankinnskudd innenfor kommunens konsernkontoavtale.

Kommunen har 387,4 mill. kr på bundet høyrentekonto med noe bedre rente enn på disponibel konsernkonto. Renteinntektene på høyrentekontoen ga en renteinntekt på 6,8 mill. kr i 3. tertial og 19,9 mill. kr i hele 2024.

3.5 Sammensetning av kortsiktig likviditet

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Ledig likviditet	631	961	-330
- Ubrukte lånemidler	173	463	-290
- Disposisjonsfond	621	646	-25
- Bundne driftsfond	61	52	9
- Bundne investeringsfond	15	6	9
- Ubundne investeringsfond	238	259	-21
= Øvrig likviditet	-477	-465	-12

3.6 Kommentar

Ledig likviditet er knyttet til beholdningen av fond, samt ubrukte lånemidler. Av de likvide midlene står 387 mill. kr på bundet konto i 31 dager. Øvrig likviditet framgår med negativ saldo.

Nedgangen i kommunens likviditet henger sammen med at Hamar kommune i 2024 benytter av ubrukte lånemidler til investeringer, og dermed ikke har gjort nye låneopptak.

Øvrig likviditet inkluderer forskuttering av utbyggingsavtaler med 247 mill. kr.

4 Langsiktig finansiell aktiva

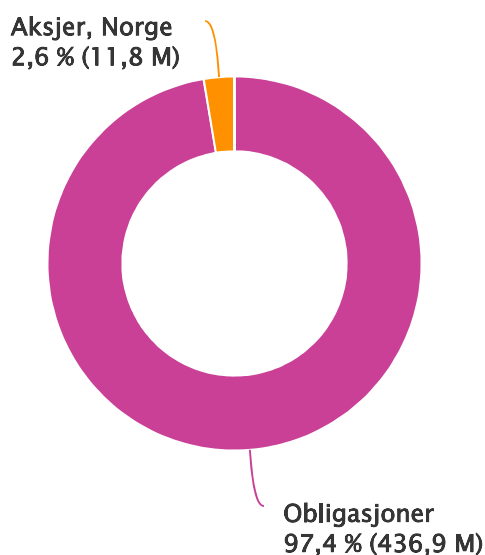
4.1 Markedsverdi

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Bank	0	-0	0
Pengemarkedet	0	0	0
Obligasjonsmarked	437	440	-3
Aksjer	12	11	1
Annet	0	0	0
Sum	449	451	-2

4.2 Avkastning

4.3 Sammensetning

4.4 Kommentar

Med LFA (langsiktige finansielle aktiva) menes midler som ikke må regnes som ledige likvider og andre midler beregnet for driftsformål, og som ut fra kommunens økonomiske situasjon kan anses forsvarlig å forvalte med en lang tidshorisont. Markedet er blitt vurdert som lite forutsigbart, med betydelige svingninger og stor grad av usikkerhet. Midlene er derfor i hovedsak plassert i mer stabile obligasjoner og med en mindre andel i aksjefond.

Avkastning på porteføljen er positiv med 8,04 % til og med 31.12.2024:

* På Norske obligasjoner (enkeltpapirer) er det en avkastning på 8,02 %

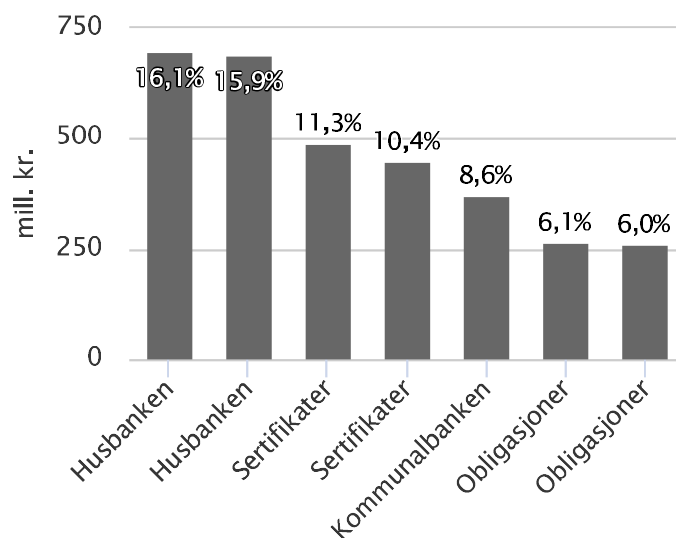
* Avkastning på aksjefond er på 8,81 %

5 Gjeld

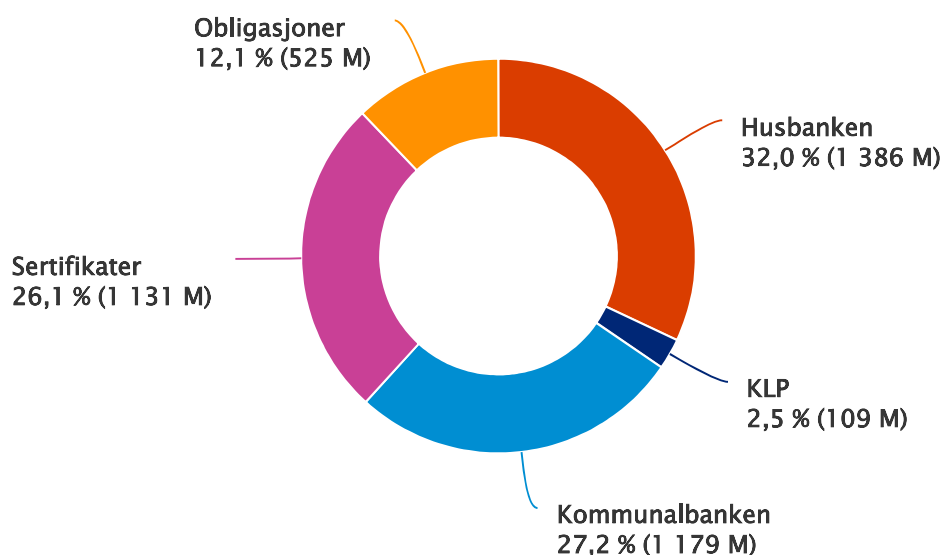
5.1 Samlet gjeld

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Husbanken	1 386	1 094	292
KLP	109	113	-4
Banklån	0	0	0
Kommunalbanken	1 179	1 305	-126
Sertifikater	1 131	1 131	0
Obligasjoner	525	525	0
Andre	0	0	0
Sum	4 330	4 168	162

5.2 Største lån i pst. av samlet gjeld

5.3 Lånekilder

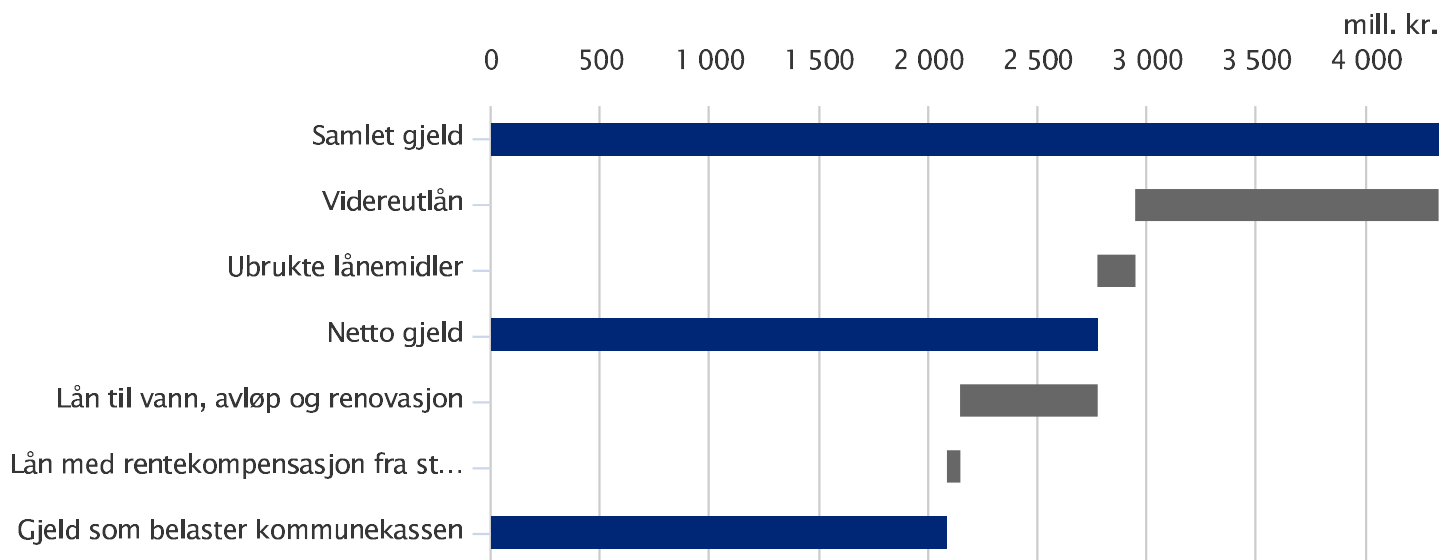

5.4 Kommentar

Største lån i Husbanken er summen av alle lån i Husbanken med flytende og fast rente. Kommunen har 4 kortsiktige sertifikatlån på 1.131 mill. kr, som utgjør 26,1 % av låneporteføljen. Sertifikatlån har lavere rentekostnader ved at vilkårene har en meget lav (positiv eller negativ) margin til Nibor 3 mnd. Ordinære nedbetalingslån med flytende rente har en margin i forhold til Nibor 3 mnd på 0,6 %-poeng. Kommunen har videre 2 obligasjonslån på tilsammen 525 mill. kr, hvorav det ene forfaller i 2028 og det andre i 2029. Sertifikatlån og obligasjonslån er i denne rapporten kategorisert uavhengig av långiver.

Kortsiktig finansiering for en del av låneporteføljen etter dagens finansforvaltning gir en rentebesparelse på omlag 5 mill. kr årlig i forhold til ordinære lån.

5.5 Sammensetning av gjeld

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Samlet gjeld	4 329	4 168	161
- Videreutlån	1 386	1 093	293
- Ubrukte lånemidler	173	463	-290
= Netto gjeld	2 771	2 612	159
- Lån til vann, avløp og renovasjon	628	581	47
- Lån med rentekompensasjon fra staten	60	66	-6
= Gjeld som belaster kommunekassen	2 083	1 965	118

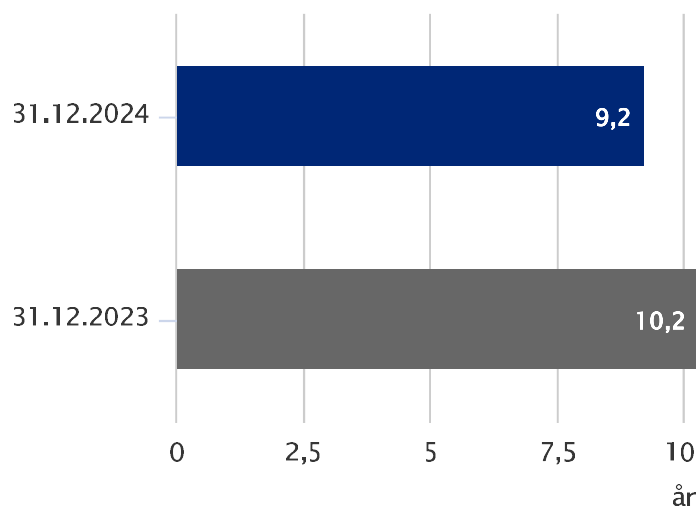
5.6 Kommentar

Figuren viser hvordan gjeldsporteføljen er sammensatt. 1.386 mill. kr av gjelden knytter seg til lån i Husbanken. Denne gjelden dekkes inn ved at låntagerne betaler renter og avdrag på kommunens utlån. Videre har kommunen 173 mill. kr i ubrukte lånemidler pr. 31.12.2024. Når disse to postene trekkes fra kommer en fram til 'Netto gjeld'. Investert og avskrevet kapital på VARFS-formål (dvs. selvkostområdet som f.eks. vann, avløp og renovasjon) utgjør 628 mill.kr og kan trekkes fra, ettersom denne kapitalen betjenes av abonnentene i form av vann- og avløpsgebyr.

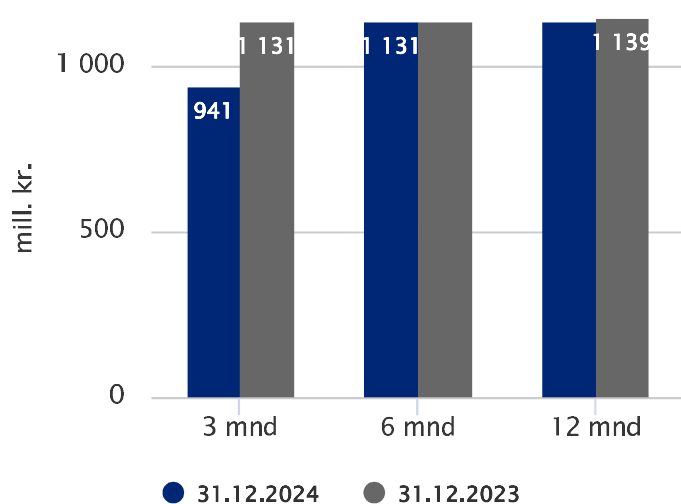
Videre mottar kommunen rentekompensasjon fra staten på låneopptak til prioriterte formål på 60 mill. kr. Justert for disse to postene framkommer gjeld som belaster kommunekassen. Gjeld som belaster kommunekassen inneholder også forskuttering til utbyggingsområder. Ved utgangen av 2024 var utbyggerens andel omlag 247 mill. kr som skal tilbakebetales av utbyggere i henhold til utbyggingavtale.

6 Nedbetaling av gjeld

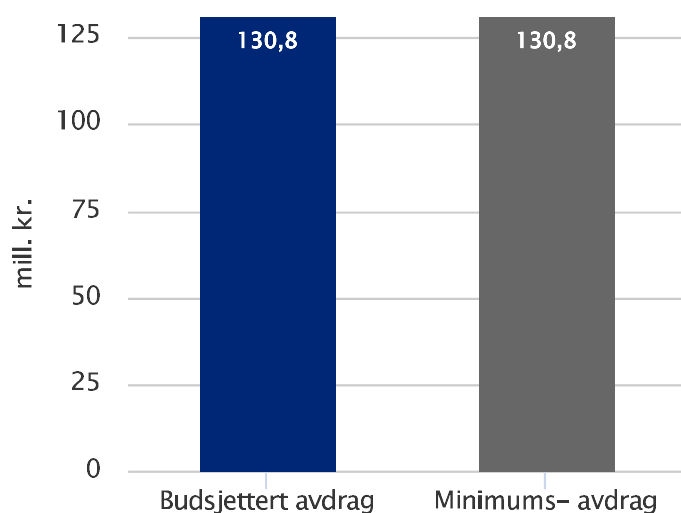
6.1 Løpetid på lån

6.2 Lån som må refinansieres innen 1 år

6.3 Avdrag på lån

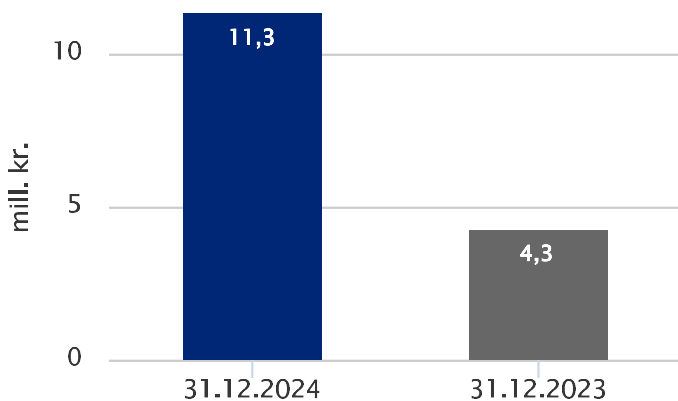

7 Finansiell risiko

7.1 Nøkkeltall

Renterisiko	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Stresstest av gjeld som belaster kommunekassen, 1 pst.	11,3	4,3	7,0
Andel faste renter av lån som belaster kommunekassen	45,7 %	78,1 %	-32,4 p.
Løpetid på faste renter	2 år, 11 mnd	2 år, 10 mnd	20 d
Anslag på årlig rentekostnad	187,8	149,5	38,3
Budsjettert årlig rentekostnad	193,0	140,7	52,3
Likviditetsrisiko			
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	1 131	1 139	-8
Løpetid på lån	9 år, 3 mnd	10 år, 2 mnd	-11 mnd
Gjeld			
Netto gjeld	2 771	2 612	159
Netto gjeld per innbygger (tusen kroner)	83	79	4

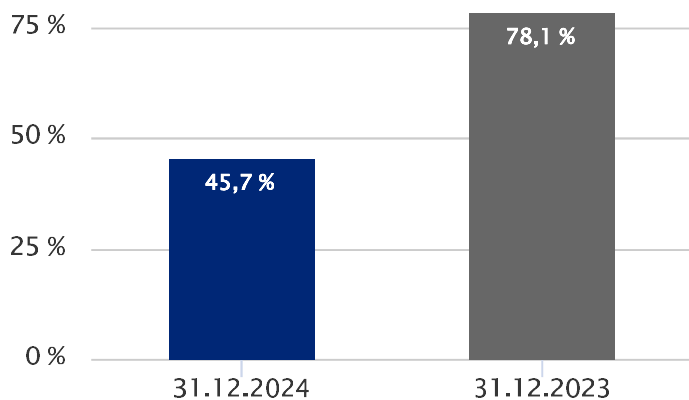
7.2 Stresstest (1 pst. renteøkning)

Kommentar

Figuren viser at renteutgiftene vil øke med 11,3 mill. kr når rentene øker med 1,0 %.

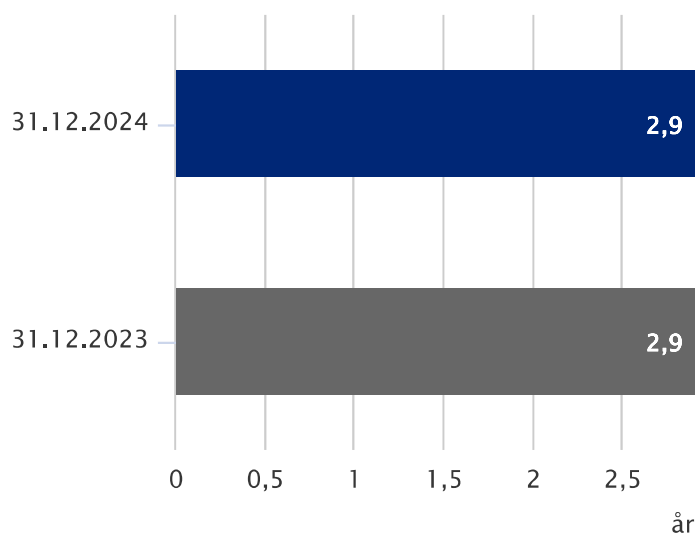
7.3 Andel faste renter

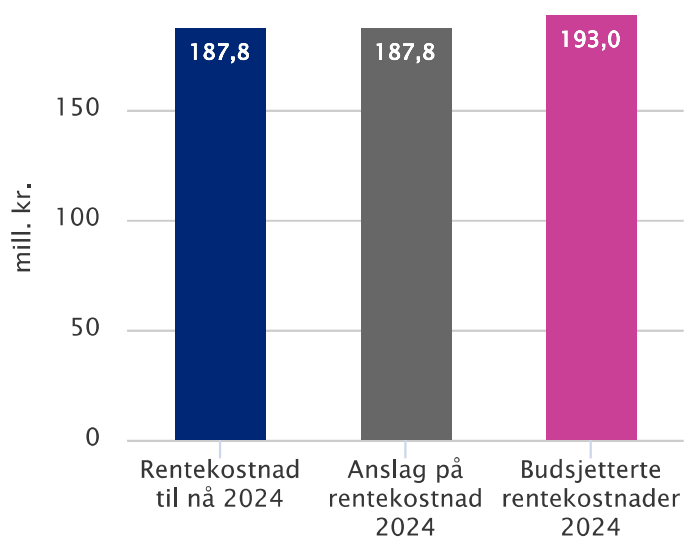
Kommentar

Søylen viser andel faste renter av lån som belaster kommunekassen (fratrasket ubrukte lånemidler).

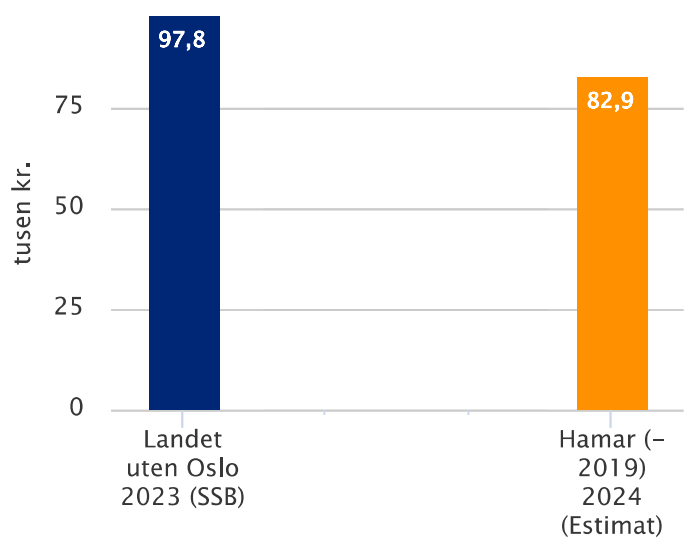
7.4 Løpetid på faste renter

7.5 Årlige rentekostnader

7.6 Netto gjeld per innbygger

8 Renter

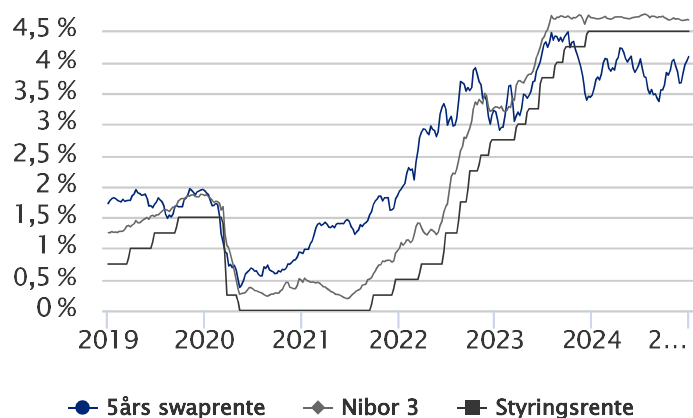
8.1 Egne rentebetingelser

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Flytende lån	5,02 %	4,93 %	9 p.
Fastrentelån	2,21 %	2,36 %	-15 p.
Rentebytteavtaler	0 %	1,53 %	-153 p.
Gjennomsnittlig rente	4,23 %	4,05 %	18 p.

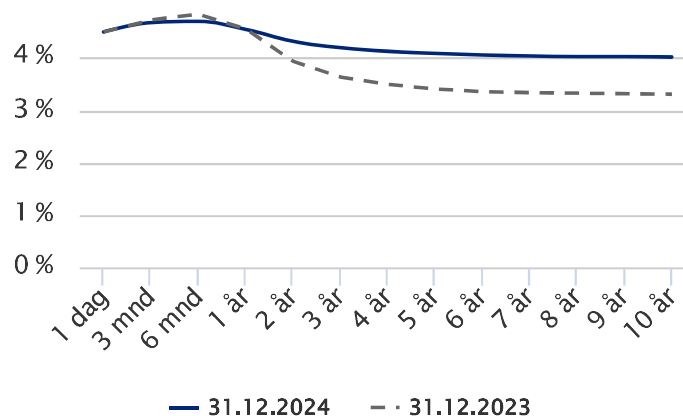
8.2 Markedsrenter

	31.12.2024	31.12.2023	Endring
Norges Banks styringsrente	4,50 %	4,50 %	0 %
3 mnd. Nibor	4,68 %	4,73 %	-5 %
5 års swaprente	4,09 %	3,41 %	68 %
10 års swaprente	4,02 %	3,31 %	71 %

8.3 Historisk renteutvikling

8.4 Den norske rentekurven

8.5 Kommentar

Fra 2023 har kommunen hatt en situasjonen med betydelig pris- og lønnsvekst. Denne situasjonen skaper usikkerhet for videre økonomisk utvikling og er blitt svart opp med ytterligere renteøkninger for å kjøle ned økonomien og dempe prisveksten. Situasjonen er i løpet av 2024 uendret, og det eksisterer fortsatt usikkerhet vedrørende rentenivået fremover.

Styringsrenten var ved inngangen til 2024 på 4,5 % og var pr. 31.12.2024 uendret på samme nivå.

Nibor 3 mnd. rente (pengemarkedsrenten) var ved inngangen til 2024 priset til 4,73 %, og den lå noe lavere pr. 31.12.2024 på 4,68 %.

9 Vedlegg

9.1 Eksisterende lån

Nr	Lånegiver	Hovedstol	RenteType	Rente	Rentebinding	Løpetid lån
1	Kommunalbanken_20220246	252 933 320	NIBOR 3M	5,280 %	1 mnd 15 d	27 år, 8 mnd
2	Kommunalbanken_20040170	11 794 965	NIBOR 3M	5,280 %	1 mnd 15 d	1 år, 2 mnd
3	Kommunalbanken_20160060	168 511 210	p.t.	5,444 %	14 d	21 år, 1 mnd
4	Kommunalbanken_20200147	175 725 000	NIBOR 3M	5,280 %	1 mnd 15 d	35 år, 3 mnd
5	Obligasjoner_20230042	260 000 000	Fast	4,000 %	2 mnd 10 d	3 år, 2 mnd
6	Sertifikater DNB Sertifikat NO00133840 ...	491 000 000	p.t.	4,894 %	14 d	28 d
7	Sertifikater DNB Sertifikat NO00134098 ...	450 000 000	p.t.	4,960 %	14 d	1 mnd 25 d
8	Kommunalbanken_20120085	69 080 000	NIBOR 3M	5,280 %	1 mnd 15 d	25 år, 4 mnd
9	Obligasjoner_20190347	265 000 000	Fast	1,980 %	4 år, 7 mnd	4 år, 7 mnd
10	Husbanken Startlån Flytende rente	698 885 630	p.t.	4,700 %	14 d	5 år, 7 mnd
11	Kommunalbanken_20130091	370 943 060	NIBOR 3M	5,280 %	1 mnd 15 d	28 år, 2 mnd
12	Husbanken Startlån Fastrente	686 820 250	Fast	1,620 %	2 år, 3 mnd	1 år
13	Kommunalbanken_20190108	94 114 810	p.t.	5,283 %	14 d	4 år, 2 mnd
14	Sertifikater DNB Sertifikat	190 000 000	p.t.	4,779 %	14 d	3 mnd 22 d
15	KLP_83175251858	109 000 000	NIBOR 3M	5,280 %	1 mnd 15 d	27 år, 5 mnd
16	Kommunalbanken_20180560	35 668 560	NIBOR 3M	5,280 %	1 mnd 15 d	23 år, 11 mnd
		4 329 476 805		4,234 %	8 mnd 15 d	9 år, 3 mnd

9.2 Rentebytteavtaler

Nr	Kontraksnummer	Hovedstol	Fastrente	Start dato	Gjenstående løpetid
----	----------------	-----------	-----------	------------	---------------------

9.3 Om finansrapporten

Finansrapporten er utformet etter § 8 i Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning og gir en beskrivelse av følgende forhold:

- Kommunens finansielle risiko
- Hvordan aktiva og passiva er sammensatt
- Markedsverdi for aktiva, både samlet og for hver gruppe av aktiva
- Verdi for passiva og verdi av lån som forfaller og må refinansieres innen 12 måneder
- Vesentlige markedsendringer
- Endringer i kommunens finansielle risiko
- Aktuelle markedsrenter og kommunens egne rentebetingelser
- Avvik mellom kravene i finansreglementet og den faktiske forvaltningen

9.4 Ordliste

Begrep	Definisjon
Anslag på årlig rentekostnad	Er et oppdatert anslag på kommunens rentekostnad for samlet gjeld. Estimert består av påløpte rentekostnader frem til rapporteringstidspunktet og estimerte rentekostnad for gjenstående måneder av året for samlet gjeld.
Avdrag på lån	Kommuneloven stiller krav til avdragsnivå på investeringer. Rapporten viser kommunens budsjetterte avdrag inneværende år og kommunens lovpålagte minimumsavdrag.
Avkastning, langsiktig aktiva	Er et oppdatert anslag på kommunens avkastning på langsiktig aktiva. Avkastningen er summen av renteinntekter, verdistigning på aksjer og utbytte. Kommunens langsiktige aktiva skal være definert i finansreglement. Se også renter på kortsiktig likviditet.
Avkastning til nå	Avkastning på kommunens langsiktige aktiva på rapporteringstidspunktet. Se avkastning, langsiktig aktiva.
Budsjettert avkastning	Er budsjettert avkastning på kommunens langsiktige aktiva. Budsjetterte avkastning i år er det som er lagt til grunn i årets budsjett. Se avkastning langsiktig aktiva.
Budsjetterte renteinntekter i år	Er budsjetterte renteinntekter på kommunens kortsiktig aktiva. Dvs. renteinntekter på aktiva som ikke er vedtatt som langsiktig aktiva.
Bundne driftsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne driftsfond er som regel ubrukte tilskudd til bestemte formål.
Bundne investeringsfond	Avsetninger som kommunestyret ikke kan disponere fritt. Midler på bundne investeringsfond er knyttet bestemte fremtidig investering som ikke kan omdisponeres til andre formål.
Disposisjonsfond	Avsetninger som kommunestyret kan disponere fritt. Midler på disposisjonsfond stammer fra tidligere års overskudd og er ment som en buffer mot uforutsette kostnader eller inntektssvikt. Midler som er vedtatt forvaltet som langsiktig aktiva er ikke en del av kommunens ledige likviditet.
Egne rentebetingelser	Rentebetingelser på kommunens gjeld vektet ut fra lånets størrelse
- Flytende lån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med flytende rente
- Fastrentelån	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på lån med fast rente
- Rentebytteavtaler	- Viser gjennomsnittlig rente p.a. på rentebytteavtaler
- Gjennomsnittrente	- Viser kommunens gjennomsnittlige rente p.a. som et veid gjennomsnitt av flytende lån, fastrentelån og rentebytteavtaler

Begrep	Definisjon
Fast rente	Gjelder rente med bindingstid. Beregningen tar utgangspunkt i rente på lån med rentebinding over 1 år og alle avtaler om rentesikring (uavhengig av gjenstående bindingstid). Lån med rentebinding under 1 år er definert som flytende rente. Se Flytende rente
Flytende rente	Renter på alle lån uten rentebinding eller lån med rentebinding der gjenstående løpetid er under ett år. Alle lån med p.t. betingelser og nibor-lån er definert som flytende rente. Ingen rentebytteavtaler er definert som flytende rente.
Frie inntekter	Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. De frie inntektene består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om vel 75 pst. av kommunens samlede inntekter (inkl. momskompensasjon).
Gjeld som belaster kommunekassen	Er Samlet gjeld med fradrag for ubrukte låne og lån hvor renten finansieres av andre kilder enn kommunekassen.
Gjennomsnittlig rente	Gjennomsnittlig rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av rentesatser på lån og rentesatser på finansielle instrumenter.
Gjenstående løpetid	Den tiden som står igjen før lånet skal være innfridd eller nedbetalt i henhold til låneavtalen.
Husbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er boligpolitisk. Kommunens lån i Husbanken er ofte knyttet til videre utlån av Startlån til førstegangsetablerere.
KLP	Norges største pensjonsselskap. Eid av kommuner, helseforetak og andre med offentlig tjenstepensjon i selskapet. Tilbyr lån til offentlig eid virksomhet og andre som utfører offentlige tjenester.
Kommunalbanken	Eid av den norske stat og tilbyr lån til kommuner og fylkeskommuner. Formålet er å sikre kommunesektoren stabil og rimelig finansiering.
Kredittmargin	Rentepåslag långiver har på markedsrentene.
Langsiktig aktiva	Kommunens langsiktige finansielle aktiva skal være angitt i kommunens finansreglement.
Ledig likviditet	All aktiva som kommunestyret ikke har definert som langsiktig aktiva
Lengde på faste renter	Gjennomsnittlig rentebinding på lån med faste renter og rentesikringsavtaler og sier noe om forutsigbarheten på kommunens faste renter. Rentebindingsperioden for hver enkelt avtale vektet i forhold til summen av alle fastrenteavtalene.
Likviditetsutvikling	Viser faktisk likviditetsutvikling og beste anslag på likviditet gjennom året.
Løpetid på lån	Angir nedbetalingstid på samlet gjeld. Nedbetalingstid er normalt i samsvar med investeringens levetid. I senere år er det blitt mer vanlig med kortere løpetid. Lånet må da refinansieres før investeringen er nedbetalt. Refinansieringsrisiko gjør at Kommunen derfor skal rapportere alle lån som må refinansieres innen de kommende 12 måneder.
Lån med rentedekning	Lån hvor rentekostnader er eksternfinansiert: a) alle lån med rentekompensasjon fra staten b) alle startlån og andre lån kommunen har lånt ut videre c) alle lån knyttet til vann, avløp og renovasjon (VARF-området)

Begrep	Definisjon
Lån med rentekompensasjon fra staten	For å stimulere til rehabilitering og nybygg av skoler og svømmeanlegg, samt sikring og bevaring av kirkebygg mv. yter staten rentekompensasjon for påløpte kostnader til prosjektet. Ordningen med rentekompensasjon til skoler og svømmehaller ble avsluttet i 2016 og utfases over en 8 års periode.
Lån som belaster kommunekassen	Samlede lån fratrukket videre utlån, ubrukte lånemidler og lån finansiert gjennom kommunale avgifter (vann, avløp og renovasjon mv).
Lån som må refinansieres innen 12 måneder	Lån som forfaller og som må refinansieres innen 12 måneder. Er ofte avdragsfrie lån som inngår i en portefølje av lån med ulike løpetider.
Lån til vann, avløp og renovasjon	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet. Rentekostnader dekkes av brukerbetaling fra innbyggerne
Markedsrente	Generelt uttrykk for rentenivået med ulike løpetider i markedet.
- Norges Banks styringsrente	Fastsettes av Norges Bank og er renten som banker får på innskudd i Norges Bank over natten
- 3 mnd. Nibor	Norwegian Interbank Offered Rate. Renten norske banker betaler for å låne seg imellom.
- 5 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 5 års faste rente eksklusiv kreditmargin
- 10 års swaprente	Enkelt forklart er det prisen på en 10 års faste rente eksklusiv kreditmargin
Markedsverdi	Beløpet markedet er villig til å betale for et verdipapir
Minimumsavdrag	Kommuneloven stiller krav til laveste avdragsnivå på lån. Summen av alle lovpålagte avdrag utgjør kommunens årlige minimumsavdrag. Budsjettert avdrag må minst være på nivå med kommunens minimumsavdrag.
Netto gjeld	Kommunens samlede innlån fratrukket videre utlån og ubrukte lånemidler.
Netto gjeld pr. innbygger	Netto gjeld delt på antall innbyggere i kommunen.
Obligasjoner, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid over 1 år og avtalt årlig rente. Dette kan være enkeltstående obligasjoner eller plassering i et obligasjonsfond.
Obligasjoner, gjeld	Et lån kommunen tar opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev som noteres på Oslo børs. Obligasjoner er vanligvis et lån med fast rente som har løpetid på minst ett år.
Pengemarked, aktiva	Plassering i et rentebærende verdipapir med løpetid under 1 år. Dette kan være enkeltstående sertifikater eller plassering i et pengemarkedsfond.
Rentebinding	Avtalt bindingstid på renten.
Rentebytteavtaler	Avtale om fast rente uten at det er knyttet et lån til avtalen. Er et alternativ til lån med faste renter og er vanlig å knytte opp til lån med flytende rente. Rentebytteavtaler er et fleksibelt verktøy for å sikre at kommunens andel med faste renter er i tråd med kommunens finansreglement.
Samlet gjeld	Kommunens totale innlån, eksklusive eventuelle pensjonsforpliktelser.
Samlet likviditet	Den likviditeten som kommunen har til disposisjon
Sertifikater, gjeld	Lån som kommunen kan ta opp ved å legge ut et rentebærende gjeldsbrev notert på Oslo børs. Sertifikater er et kortsiktig avdragsfritt lån som har en løpetid fra 3 måneder til 12 måneder.

Begrep	Definisjon
Stresstest (1 pst)	Viser økonomiske konsekvenser ved en økning i rentenivået.
Stresstest av «Netto gjeld med renterisiko» (1 pst.)	Testen viser økning i netto rentekostnader hvis renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i kommunens samlede gjeld fratrukket «lån med rentedekning», «kommunens ledig likviditet (penger på konto, men ikke langsiktig aktiva)» og «lån med faste renter».
Stresstest av gjeld som belaster kommunekassen	Testen viser økning av rentekostnad som belaster kommunekassen dersom renten øker med 1 % p.a. Testen tar utgangspunkt i gjeld som belaster kommunekassen korrigert for lån med faste renter.
Ubrukte lånemidler	Midler som står på bankkonto i påvente av en investering / forbruk.
Ubundne investeringsfond	Er avsetninger som kommunestyret kan disponere til investeringsformål. Midler på ubundne investeringsfond kan ikke disponeres til drift.
VARFS-formål	Lån til investeringer som finansieres over de kommunale avgiftene basert på selvkostprinsippet (vann, avløp, renovasjon, feiing og slam).
Vektet	Betyr at en tar hensyn til størrelsen på lånet (store lån teller mer enn små lån).
Vektet løpetid på lån	Uttrykk for gjennomsnittlig nedbetalingstid på låneporteføljen. Benevnes også som durasjon. Se definisjon Vektet.
Vektet rentebinding	Uttrykk for gjennomsnittlig bindingstid på renten og renteinstrumenter (rentebytteavtaler). Benevnes også som durasjon på rentebindingen. Se definisjon Vektet.
Videre utlån	Lån som kommunen har tatt opp for videre utlån til personer og virksomheter utenfor kommunen. Gjelder bl.a. startlån og lån til kommunale selskaper.
Øvrig likviditet	Gir et bilde av kommunens likviditet fratrukket fondsavsetninger og ubrukte lånemidler. Dersom Øvrig likviditet er negativ finansieres løpende betalingsforpliktelser av fondsavsetninger, ubrukte lånemidler, kassekreditt eller lån fra kommunens langsiktige aktiva.

9.5 Disclaimer

Finansrapporten er utarbeidet på bakgrunn av innrapporterte tall fra kommunen. SpareBank 1 gir derfor ingen garantier for at innholdet i rapporten er riktig. Det tas forbehold om at Finansrapporten kan inneholde tekniske unøyaktigheter eller feil. Rapporten kan inneholde mangler i forhold til forskriftens krav. SpareBank 1 fraskriver seg ethvert ansvar for eventuelle handlinger kommunen måtte foreta seg på bakgrunn av informasjon i Finansrapporten.